

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 845/2545

บริษัท เอเวอเร็น อินเวสเมนต์ จำกัด ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/42, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/42
ทวิ, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/42 ตรี, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/58,
พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 130, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 90/42

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามแผนฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ได้จัดกลุ่มเจ้าหนี้ไว้ 6 กลุ่ม เจ้าหนี้ในกลุ่มที่ 5 ถูกกำหนดโดยยอดหนี้จากข้อตกลงระหว่างผู้ทำแผนและเจ้าหนี้ที่เกี่ยวข้องคำชี้ขาดจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ คำพิพากษาศาลฎีกาเป็นที่ยืนยันที่สุด และคำสั่งศาล และในกรณีที่ภาระหนี้ซึ่งอาจเกิดขึ้นกลายเป็นภาระหนี้ที่ครบกำหนดชำระและต้องจ่ายจะได้รับการจัดกลุ่มตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับลักษณะและสกุลเงินของภาระหนี้ที่ครบกำหนดชำระนั้น ภาระหนี้จะได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับหนี้ในกลุ่มที่โอน ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขในกลุ่มนั้น ๆ เสมือนภาระหนี้ได้รับการจัดกลุ่มตั้งแต่วันที่ศาลพิจารณาเห็นชอบด้วยแผนเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้แล้ว ผู้ทำแผนจะจัดให้อยู่ในกลุ่มที่เหมาะสมแล้วแต่สกุลเงินขณะนั้น การที่ผู้คัดค้านยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามสัญญาคำประกันที่ลูกหนี้ได้คำประกันตัวสัญญาใช้เงินซึ่งบริษัท พ. ออกให้แก่ผู้คัดค้านจำนวน 22,950,000 เหรียญสหรัฐอเมริกา และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้ตามคำขอ ผู้ทำแผนจึงจัดให้ผู้คัดค้านอยู่ในกลุ่มเจ้าหนี้กลุ่มที่ 5 อันถือได้ว่าเป็นการกระทำที่ชอบด้วยเหตุผลและความเป็นธรรมแล้ว เพราะหนี้ของผู้คัดค้านเป็นหนี้ที่ยังไม่แน่นอนทั้งในเรื่องของจำนวนหนี้และสกุลเงินที่จะได้รับชำระ โดยเป็นหนี้ที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้าตามคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือคำพิพากษาของศาลอันเป็นที่สุดว่าจะให้ผู้คัดค้านได้รับชำระหนี้เท่าใดและเป็นเงินสกุลใด ดังนั้น การจัดกลุ่มเจ้าหนี้ที่ผู้ทำแผนดำเนินการตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 90/42(3)(ข) จึงชอบด้วยมาตรา 90/42 ทวิ (3) แล้ว ซึ่งในวรรคท้ายของมาตราดังกล่าวยังเปิดโอกาสให้เจ้าหนี้ที่เห็นว่าการจัดกลุ่มเจ้าหนี้ไม่เป็นไปตามที่กำหนด สามารถยื่นคำร้องขอต่อศาลภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รู้ถึงการจัดกลุ่ม ซึ่งศาลอาจมีคำสั่งให้จัดกลุ่มเสียใหม่ให้ถูกต้องได้ แต่ผู้คัดค้านก็ได้ยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้ออกคำสั่งให้จัดกลุ่มเสียใหม่ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดจึงถือว่าผู้คัดค้านเห็นชอบด้วยกับการจัดกลุ่มของผู้ทำแผนแล้ว ประกอบกับมาตรา 90/42 ตรี กำหนดให้สิทธิของเจ้าหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกันด้วยแล้ว ยิ่งเป็นที่เห็นได้ชัดว่าสิทธิของผู้คัดค้านซึ่งถูกจัดให้อยู่ในเจ้าหนี้กลุ่มที่ 5 ย่อมได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกับเจ้าหนี้อื่นซึ่งอยู่ในกลุ่มเดียวกัน หากทำให้ผู้คัดค้านเสียเปรียบเจ้าหนี้อื่นไม่ ดังนั้น แผนจึงมีข้อเสนอในการชำระหนี้ที่ไม่ขัดต่อมาตรา 90/42 ตรี และข้อเสนอในการชำระหนี้ตามแผนก็เป็นไปตามลำดับที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินในคดีล้มละลายมิได้ขัดต่อมาตรา 90/58(2) และมาตรา 130 แต่อย่างใด ที่ศาลล้มละลายกลางเห็นชอบกับแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้จึงชอบแล้ว

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และตั้งบริษัทไทยวากรูป

แพลนเนอร์ จำกัด เป็นผู้ทำแผนเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2543 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลว่า ที่ประชุมเจ้าหนี้เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2544 ได้มีมติยอมรับแผนตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/46(2) และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แจ้งกำหนดวันนัดพิจารณาแผนของศาลให้แก่ผู้ทำแผน ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทราบโดยชอบแล้ว บริษัทเอเวอเร็น อินเวสเมนต์ จำกัด เจ้าหนี้รายที่ 9 ยื่นข้อคัดค้านว่า การจัดทำแผนมิชอบด้วยกฎหมายและไม่มีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการได้ ขอให้ศาลไม่เห็นชอบด้วยแผน กับขอให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ผู้คัดค้านอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา โดยอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางอนุญาตให้อุทธรณ์เป็นหนังสือ ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้คัดค้านว่า แผนมีข้อเสนอในการชำระหนี้ขัดต่อพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/58(2) และมาตรา 130 หรือไม่ โดยผู้คัดค้านโต้แย้งว่า ผู้คัดค้านเป็นเจ้าหนี้จากสัญญาค้ำประกันถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มเจ้าหนี้กลุ่มที่ 5 ซึ่งจะได้รับชำระหนี้เมื่อมีคำพิพากษาจากศาลอันเป็นที่สุด โดยจะได้รับการจัดกลุ่มตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับลักษณะและสกุลเงินของภาระหนี้ที่ครบกำหนดชำระ จึงเป็นหนี้ที่ยังไม่มีความแน่นอนทำให้ผู้คัดค้านเสียเปรียบเจ้าหนี้กลุ่มอื่นที่ทราบกำหนดเวลาในการชำระหนี้ อย่างแน่นอน ทั้งที่เป็นเจ้าหนี้ไม่มีประกันเหมือนกัน พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ตามแผนฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ ซึ่งที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติยอมรับแผน และศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบด้วยนั้น ได้จัดกลุ่มเจ้าหนี้ไว้ดังนี้ กลุ่มที่ 1 เจ้าหนี้เงินเหรียญสหรัฐฯ ที่ไม่มีประกัน กลุ่มที่ 2 เจ้าหนี้เงินบาทที่ไม่มีประกัน กลุ่มที่ 3 เจ้าหนี้บริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกัน กลุ่มที่ 4 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ๆ กลุ่มที่ 5 เจ้าหนี้ภาระหนี้ที่อาจเกิดขึ้น กลุ่มที่ 6 เจ้าหนี้ที่ปรึกษาทางการเงิน, ที่ปรึกษาทางกฎหมาย และที่ปรึกษาอื่น ๆ ของเจ้าหนี้ สำหรับเจ้าหนี้กลุ่มที่ 5 แผนได้ระบุไว้ในเอกสารฉบับแปลหน้า 39 ว่า จะกำหนดยอดหนี้มาจาก (ก) ข้อตกลงระหว่างผู้ทำแผนและเจ้าหนี้ที่เกี่ยวข้อง (ข) คำชี้ขาดจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (ค) คำพิพากษาจากศาลอันเป็นที่สิ้นสุด (ง) คำสั่งศาล นอกจากนี้ ในกรณีที่ภาระหนี้ซึ่งอาจเกิดขึ้นกลายเป็นภาระหนี้ที่ครบกำหนดชำระและต้องจ่ายภาระหนี้เหล่านั้นจะได้รับการจัดกลุ่มตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับลักษณะและสกุลเงินของภาระหนี้ที่ครบกำหนดชำระนั้น ภาระหนี้จะได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับในหนี้ในกลุ่มที่โอน ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขในกลุ่มนั้น ๆ เสมือนภาระหนี้ได้รับการจัดกลุ่มตั้งแต่วันที่ศาลพิจารณาเห็นชอบด้วยแผน ทั้งนี้ผู้ทำแผนได้ชี้แจงเพิ่มเติมในรายงานการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนในวันที่ 23 มกราคม 2544 ด้วยว่าหากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้แล้ว ผู้ทำแผนจะจัดให้อยู่ในกลุ่มที่เหมาะสม อาจอยู่ในกลุ่มที่ 1 หรือกลุ่มที่ 2 แล้วแต่สกุลเงินขณะนั้น โดยผู้คัดค้านได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามสัญญาค้ำประกันที่ลูกหนี้ในคดีนี้ได้ค้ำประกันตัวสัญญาใช้เงินซึ่งบริษัทไทยวา พลาซ่า จำกัด ออกให้แก่ผู้คัดค้านจำนวน 22,950,000 เหรียญสหรัฐอเมริกา มูลหนี้เดียวกันนี้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า ผู้คัดค้านได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ในคดีฟื้นฟูกิจการของบริษัทไทยวา พลาซ่า จำกัด และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีดังกล่าวมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้คัดค้านได้รับชำระหนี้ตามคำขอ ผู้ทำแผนจึงจัดให้ผู้คัดค้านอยู่ในกลุ่มเจ้าหนี้กลุ่มที่ 5 อันถือได้ว่าเป็นการกระทำที่ชอบด้วยเหตุผลและความเป็นธรรมแล้วเพราะหนี้ของผู้คัดค้านเป็นหนี้ที่ยังไม่แน่นอน ทั้งในเรื่องของจำนวนหนี้และสกุลเงินที่จะได้รับชำระหนี้ โดยเป็นหนี้ที่อาจเกิดขึ้นในภายภาคหน้าตามคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือคำพิพากษาของศาลอันเป็นที่สุดว่าจะให้ผู้คัดค้านได้รับชำระหนี้

เท่าใดและเป็นเงินสกุลใดตั้งนี้การจัดกลุ่มเจ้าหนี้ที่ผู้ทำแผนดำเนินการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/42(3)(ข) จึงชอบด้วยมาตรา 90/42 ทวิ ซึ่งกำหนดไว้ใน (3) ว่า "เจ้าหนี้ไม่มีประกันอาจจัดได้เป็นหลายกลุ่มโดยให้เจ้าหนี้ไม่มีประกันที่มีสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ที่มีสาระสำคัญเหมือนกันหรือทำนองเดียวกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน" อย่างไรก็ตาม ในวรรคท้ายของบทบัญญัติดังกล่าวยังเปิดโอกาสให้เจ้าหนี้รายใดที่เห็นว่าการจัดกลุ่มเจ้าหนี้ไม่ได้เป็นไปตามที่กล่าวมาแล้ว ก็อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รับรู้ถึงการจัดกลุ่ม ซึ่งศาลอาจมีคำสั่งให้จัดกลุ่มเสียใหม่ให้ถูกต้อง แต่ผู้คัดค้านก็มีได้ยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้จัดกลุ่มเสียใหม่ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด เหตุนี้ย่อมถือได้ว่าผู้คัดค้านเห็นชอบด้วยกับการจัดกลุ่มเจ้าหนี้ของผู้ทำแผนแล้ว ประกอบกับเมื่อพิจารณาบทบัญญัติในมาตรา 90/42 ตรี ที่ว่า "สิทธิของเจ้าหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน..." ด้วยแล้ว ก็ยังเป็นที่เห็นได้ชัดเจนว่าสิทธิของผู้คัดค้านซึ่งถูกจัดให้อยู่ในเจ้าหนี้กลุ่มที่ 5 ย่อมได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกับเจ้าหนี้อื่นซึ่งอยู่ในกลุ่มเดียวกันหาทำให้ผู้คัดค้านเสียเปรียบเจ้าหนี้อื่นไม่ ดังนั้น แผนจึงมีข้อเสนอในการชำระหนี้ไม่ขัดต่อมาตรา 90/42 ตรี ทั้งข้อเสนอในการชำระหนี้ตามแผนก็เป็นไปตามลำดับที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินในคดีล้มละลาย มิได้ขัดต่อมาตรา 90/58(2) และมาตรา 130 ดังที่ผู้คัดค้านอุทธรณ์โต้แย้ง ที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้นั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน

องค์คณะ

วิชา มหาคุณ · ประมาณ ตียะไพบุลย์สิน · ขวลิต ยอดเนร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/845/2545>